

Avizul Comitetului Economic și Social European privind Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor „Prețurile la alimente în Europa”

COM(2008) 821 final

(2010/C 128/21)

Raportor: **dl József KAPUVÁRI**

La 9 decembrie 2008, în conformitate cu articolul 262 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, Comisia a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Prețurile la alimente în Europa

COM(2008) 821 final.

Secțiunea pentru agricultură, dezvoltare rurală și protecția mediului, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 2 septembrie 2009.

În cea de-a 457-a sesiune plenară, care a avut loc la 4 și 5 noiembrie (ședința din 5 noiembrie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 75 de voturi pentru, 5 voturi împotriva și 3 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1. Măsurile de îmbunătățire a lanțului de aprovizionare cu alimente și de sporire a eficienței și competitivității acestuia nu ar trebui să urmărească obținerea unor prețuri scăzute la alimente. O astfel de abordare ar menține lanțul de aprovizionare pe un drum greșit, așa cum este cazul în prezent. Avem nevoie să ne asigurăm că raportul preț/valoare rămâne la un nivel realist. Anticiparea unor prețuri scăzute în lanțul de producție limitează în final investițiile și capacitatea de inovare a furnizorilor agroalimentari, precum și opțiunile consumatorilor, iar Comisia trebuie să ia în considerare acești factori și efectele lor secundare pe termen mediu și lung și să renunțe la atenția dedicată exclusiv beneficiilor imediate ale prețurilor scăzute. Ar fi greșit să afirmăm că prețurile reduse la alimente sunt în interesul consumatorului; consumatorii beneficiază, mai degrabă, de pe urma prețurilor realiste, care garantează calitatea, cantitatea și servirea pe care le așteaptă. Cu toate acestea, o metodă care are drept scop reducerea amplitudinii volatilității prețurilor este una adecvată, asigurând o mai mare fiabilitate și predictibilitate a lanțului de aprovizionare cu alimente.

1.2. Uniunea Europeană are interesul să se asigure că, pe termen lung, consumatorii se pot bucura de alimente sigure. Pentru aceasta, este necesar un grad mare de autoaprovizionare. Pe de altă parte, o agricultură durabilă poate fi asigurată doar prin cercetare și dezvoltare, inovație și dezvoltare tehnologică și, pentru ca acest lucru să devină realitate, resursele PAC sunt esențiale. Cu toate acestea, accesul la astfel de resurse trebuie organizat astfel încât să se încurajeze adaptarea la condițiile de piață, fiind în același timp obligatoriu să se ofere informații, să se coopereze și să se abordeze în detaliu problemele de dezvoltare rurală.

1.3. Domeniul de acțiune poate fi extins doar dacă are loc o consultare socială cu o bază cât mai largă. Pentru fiecare dintre domeniile în care se va acționa trebuie efectuate analize de fond, trebuie conceput un plan precis de acțiune și trebuie definite competențe și responsabilități clare. Toate acestea sunt esențiale, având în vedere că orice măsură legată de prețurile la alimente

afectează un sistem complex de factori. Alimentele reprezintă principala forță care menține societatea unită; au o importanță strategică și se bucură de încredere considerabilă din partea consumatorilor. Din această perspectivă, condițiile de producție trebuie organizate în așa fel încât durabilitatea pe termen lung să nu fie în pericol.

1.4. Este imposibilă restricționarea investițiilor în produse agricole de bază, care se fac, de obicei, prin bursă. Cu toate acestea, trebuie găsit un mijloc de atenuare a efectelor factorilor care nu reflectă cererea actuală, întrucât aceștia afectează lanțul de aprovizionare cu alimente agricole. Deși UE este conștientă de responsabilitățile sale cu privire la distribuția de produse alimentare către țările în curs de dezvoltare, nu trebuie uitat că principala sa responsabilitate o reprezintă asigurarea unei întregi game de produse alimentare sigure pentru cetățenii săi, prin reducerea dependenței de piețele mondiale și prin menținerea propriei autonomii.

1.5. CESE susține inițiativa instituirii **Grupului la nivel înalt (GNI) pentru competitivitatea industriei agroalimentare**, instituit prin Decizia Comisiei din 28 aprilie 2008 (2008/359/CE). CESE așteaptă rezultatele lucrărilor GNI. Obținerea unui nivel cât mai ridicat de stabilitate a piețelor agroalimentare ar trebui să constituie unul din cele mai importante obiective ale lucrărilor GNI.

2. Comunicarea Comisiei

2.1. Din cauza creșterilor rapide ale prețurilor produselor agricole în a doua jumătate a anului 2007, prețurile alimentelor la vânzarea cu amănuntul au crescut, de asemenea, semnificativ. Comisia a răspuns prin Comunicarea sa privind „Creșterea prețurilor la produsele alimentare – Direcții de acțiune ale UE pentru gestionarea problemei” [COM(2008) 321 final].

2.2. Comisia consideră că identificarea și rezolvarea problemelor legate de reglementare și de concurență în funcționarea lanțului de aprovizionare cu alimente este cheia îndeplinirii acestui obiectiv. Comunicarea, care conține cinci capitole, analizează situația și recomandă măsuri în vederea rezolvării problemelor.

2.3. Conform comunicării, prețurile mai ridicate la produsele agricole de bază au rezultat dintr-o combinație de factori structurali și temporari. Factorii structurali, cum ar fi creșterea populației mondiale, creșterea veniturilor în economiile emergente și dezvoltarea unor noi piețe de desfacere, au mărit cererea la nivel mondial.

2.4. „Din august 2007 și până în iulie 2008, inflația prețurilor la alimente (în afară de alcool și tutun) a reprezentat aproximativ un punct procentual din inflația totală.” Tendințele prețurilor au fost caracterizate, printre altele, de diferențe între creșterile de prețuri la produsele alimentare prelucrate și cele neprelucrate, din cauza efectului de „compoziție.”

2.5. Comisia preconizează că inflația prețurilor la alimente și contribuția prețurilor alimentelor la inflația globală va scădea în următorii doi ani.

2.6. Comisia consideră că restricțiile la exporturile de produse agricole impuse de unele țări anul trecut au făcut mai mult rău decât bine, deoarece au blocat semnalele pieței.

2.7. De la începutul lui 2006, a avut loc o creștere a fluxurilor de investiții pe aceste piețe, așa cum arată numărul total de contracte *futures* restante deținute de participanții de pe piață.

2.8. Comunicarea conține un tabel care trece în revistă practicile care ar putea stârni îngrijorare în ceea ce privește concurența, după cum urmează:

- carteluri;
- acorduri de cumpărare exclusivă;
- impunerea prețurilor de vânzare;
- impunerea mărcii unice;
- produse de marcă proprie;
- vânzarea legată;
- acorduri de furnizare exclusivă;
- sisteme de certificare.

2.9. Pe baza analizei sale, Comisia propune o foaie de parcurs pentru a îmbunătăți funcționarea lanțului de aprovizionare cu alimente, care cuprinde patru elemente principale.

2.10. Comisia speră că recomandările Grupului la nivel înalt pentru competitivitatea industriei agroalimentare, constituit în primăvara anului 2008, vor ajuta lanțul de aprovizionare cu alimente să-și amelioreze competitivitatea.

2.11. Pentru a acționa împotriva potențialelor practici anticoncurențiale identificate drept motive de îngrijorare în Capitolul 4, în cadrul Rețelei Europene de Concurență, Comisia va continua dialogul cu autoritățile naționale responsabile cu concurența, în vederea garantării unei aplicări coerente și bine coordonate a normelor privind concurența pe întreg teritoriul UE, în beneficiul consumatorilor europeni.

2.12. În legătură cu revizuirea, la nivel național și/sau la nivelul UE, a reglementărilor care ar putea crea probleme în funcționarea lanțului de aprovizionare cu alimente, comunicarea menționează următoarele reglementări și practici:

- reglementări care restricționează accesul pe piață al noilor companii;
- reglementări care restricționează capacitatea întreprinderilor de a concura în ceea ce privește prețurile; acestea trebuie revizuite;
- practici care denaturează relația dintre furnizori și detailiști; acestea trebuie descurajate.

2.13. Comisia va examina, împreună cu organismele de reglementare de pe piețele produselor de bază și în strânsă legătură cu alte autorități de reglementare din afara UE (în special din SUA, unde se află cele mai importante burse), ce măsuri ar putea fi luate pentru a contribui la reducerea volatilității prețurilor pe piețele produselor agricole de bază.

2.14. Pe baza acestui program de lucru și a măsurilor aferente, Comisia va examina posibilitatea de a acționa și pe viitor și propune rediscutarea acestei chestiuni de către Consiliul European, în decembrie 2008.

3. Considerații generale

3.1. Factorii structurali care au cauzat creșterea de prețuri la produsele agricole vor persista pe termen mediu. Cu toate acestea, fluctuațiile din ultimii doi ani sugerează că piața de produse agricole va trebui să accepte prețurile din ce în ce mai volatile. Actuala criză economică a afectat doar în mică măsură creșterea cererii pe piețele globale și, drept consecință, ne-am putea confrunta în orice moment cu o repetare a proceselor care au debutat la mijlocul anului 2007, lucru care face piețele agricole și mai puțin previzibile. În plus, adaptarea la cererea cauzată de manipularea speculativă a prețurilor – care nu reflectă cererea reală – este imposibilă, deoarece acest lucru necesită un grad de flexibilitate incompatibil cu caracteristicile și potențialul producției agricole.

3.2. Uniunea Europeană este conștientă că fluctuațiile prețurilor din agricultură afectează nu numai întregul sector agricol, ci și – prin prețurile la alimente – toți consumatorii. Fluctuațiile abrupte și majore duc la necesitatea regândirii poziției sectorului agricol al UE. Grupul la nivel înalt pentru competitivitatea industriei agroalimentare reprezintă cadrul adecvat pentru acest lucru. În acest context, trebuie clarificate: (1) viitorul agricol al UE; (2) viitoarea poziție a agriculturii în cadrul politicilor UE; de asemenea, trebuie avute în vedere: (3) modul de abordare al consecințelor deschiderii de piețelor; și (4) modul de corectare a dezechilibrelor în relațiile din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente.

3.3. Deși nu s-a înregistrat niciun progres în dezvoltarea specializării teritoriale în cadrul UE de la lansarea PAC, există semne clare ale existenței acestui fenomen pe piețele internaționale. Datorită deschiderii progresive a piețelor UE pentru bunuri din țări terțe, producătorii agricoli din UE sunt forțați să concureze în condiții de inegalitate. Prin urmare, producătorii europeni pierd teren pe piețe. Pe termen mediu, această realitate poate amenința serios economia rurală din Europa. Având în vedere acest lucru, UE nu poate să continue o politică comercială deschisă decât dacă diferitele forme de sprijin financiar pentru producătorii agricoli rămân în vigoare și asigură suficiente stimulente pentru menținerea nivelurilor de producție.

4. Observații specifice

4.1. Evoluțiile prețurilor la produsele agricole de bază și la alimente

4.1.1. În perioada de după criză, creșterea cererii pentru produsele agricole va depăși probabil, încă o dată, creșterea ofertei. Prin urmare, aceste produse se vor dovedi probabil, încă o dată, mai atractive pentru capitalul de risc. Rezultatul poate fi apariția unor fluctuații similare celor din ultimii doi ani, dacă variațiile prețurilor în agricultură generează profituri mai mari decât cele obținute prin alte construcții de pe piețele financiare. Date fiind condițiile de după criza economică, șansele ca acest lucru să se întâmple sunt mai mici decât în 2007. Totuși, pe termen mediu, trebuie să ne pregătim de o volatilitate continuă a prețurilor.

4.1.2. Așa cum a accentuat Parlamentul European într-o Rezoluție din 26 martie 2009 [2008/2175(INI)], o cotă tot mai mică din prețurile cu amănuntul la alimente merge către producătorii agricoli și către întreprinderile de prelucrare a alimentelor. Din această perspectivă, este clar că fluctuațiile de prețuri la începutul lanțului de aprovizionare vor avea doar un impact limitat și întârziat asupra prețurilor cu amănuntul.

Creșterea prețurilor cu amănuntul la alimente îi afectează în special pe aceia care cheltuiesc o mare parte din venitul lor pe alimente. Acest fenomen este legat îndeaproape de dezvoltarea economică a unei anumite țări, motiv pentru care prețurile tot mai mari la alimente au avut cel mai mare impact asupra inflației din noile state membre ale UE. În aceste țări cu venituri reduse, alimentele pot reprezenta până la 40-50 % din totalul cheltuielilor din gospodărie.

4.1.3. În următorii câțiva ani, prețurile la alimente vor rămâne probabil peste media din perioada 2002-2006, dar sub nivelul de la sfârșitul anului 2007. În același timp, prețurile vor rămâne extrem de volatile. Una dintre schimbările nedorite din ultimii doi ani este că prețurile au devenit mai sensibile la informațiile de pe piață. Dat fiind că ne vom confrunta cu o creștere a cantității de informație atât despre factorii din domeniul distribuției, cât și despre cei din domeniul cererii, prețurile vor continua să fluctueze. Și mass-media are un rol important de jucat în acest context, deoarece mijloacele de comunicare eficiente oferă imediat piețelor informații despre tot ce se întâmplă în lume.

4.1.4. Producătorii agricoli din UE trebuie să se pregătească pentru a satisface o cerere de produse alimentare în constantă creștere. Atât cantitatea, cât și calitatea producției agricole a UE trebuie îmbunătățite. Cu toate acestea, PAC poartă o mare responsabilitate: aceea de a se asigura că o deschidere progresivă a piețelor UE nu subminează concurența în sectoarele agroalimentare

din Europa. UE are nevoie de o strategie pe termen lung pentru agricultură, care să definească măsura în care Comunitatea trebuie să aibă drept scop autonomia în furnizarea diferitelor produse. Cu toate acestea, trebuie să acceptăm că, pe termen mediu, UE va trebui să importe numeroase produse.

4.2. Rolul speculațiilor în prețurile produselor agricole de bază

4.2.1. Capitalul din diferitele fonduri de pensii, fonduri de investiții și fonduri suverane de pe piețele financiare internaționale crește constant, prin operațiuni de tip *swap*, bănci și grupuri multinaționale. Dată fiind dimensiunea lor, acestea din urmă exercită o influență considerabilă asupra piețelor pe care operează. Pentru că nu au obținut profituri satisfăcătoare din investiții convenționale, s-au îndreptat înspre piețele de produse agricole de bază.

4.2.2. Dată fiind natura speculativă a investițiilor cu risc ridicat, acestea au un impact asupra prețurilor pe termen scurt, dar nu pe termen lung. Agricultură trebuie să ia în considerare aceste evoluții, precum și evoluțiile de pe piețele financiare în general. Produsele de pe piețele financiare care au drept rezultat fluctuații semnificative ale prețurilor produselor agricole și nu reflectă fluxul real de produse au o influență nefavorabilă asupra evoluției prețurilor de pe piețele fizice.

4.3. Funcționarea lanțurilor de aprovizionare cu alimente

4.3.1. Așa cum subliniază și Comisia în documentul său de lucru pe acest subiect (SEC(2008) 2972), există o legătură strânsă între evenimentele de pe piețele agricole din ultimii doi ani și disfuncționalitățile din lanțul de aprovizionare cu alimente. Distribuția prețurilor la produsele alimentare în lanțul de aprovizionare reflectă îndeaproape capacitatea fiecărei verigi din lanț de a-și apăra interesele.

4.3.2. Autoritățile din domeniul concurenței care intenționează să evalueze efectul anticoncurențial al procesului de consolidare în lanțul de aprovizionare cu alimente s-ar putea afla într-o poziție destul de dificilă. Este important să se abordeze practicile anticoncurențiale și problemele în materie de concurență, la care face referire Comisia și care se manifestă în anumite cazuri între furnizorii agroalimentari și comercianții din lanțul de producție, pentru a adapta condițiile la situația reală a economiei și a pieței. Astfel, cum a subliniat Comisia, este important ca, pe întregul teritoriu al UE, să fie asigurată aplicarea, coerentă și bine coordonată, a normelor în materie de concurență. Lanțul de aprovizionare cu alimente este suficient de fragmentat pentru a garanta că tranzacțiile individuale nu au un impact anticoncurențial din perspectiva pieței unice. Practicile discutate în document demonstrează că, pentru o țară și un produs date, un anumit grad de concentrare poate avea un efect anticoncurențial serios. Emergența capacităților de prelucrare care pot, date fiind economiile de scară, să obțină o poziție dominantă pe piața unui anumit produs, poate reduce opțiunile consumatorului și poate scoate întreprinderile

mici și mijlocii de pe piață. Acest lucru a devenit și mai vizibil de când produsele de marcă proprie au început să exercite o influență semnificativă. În același timp, actuala dominație a competitivității prețurilor în politicile comerciale ale companiilor poate duce la apariția de produse cu o valoare nutrițională mai redusă. Deși nivelul siguranței alimentare este în creștere, înlocuirea ingredientelor naturale cu unele artificiale, de valoare nutrițională mai mică, înseamnă că alimentele sunt din ce în ce mai puțin capabile să satisfacă nevoile consumatorului în materie de nutriție de înaltă calitate.

4.3.3. Propunem ca metodele de rambursare folosite de marii detaiști să fie adăugate pe lista practicilor anticoncurențiale prezentată în Tabelul 1. Asemenea metode fac posibilă decuplarea, pe de o parte, a prețurilor furnizorilor de costurile reale și, pe de altă parte, a prețurilor plătite de detaiști de cele plătite de consumatori. Drept urmare, prețurile de referință sunt stabilite la niveluri nerealist de scăzute, cu mult sub cele care puteau fi atinse printr-o eficiență crescută. Practicile anticoncurențiale, precum cartelurile și acordurile de furnizare exclusivă, sunt în mod clar inacceptabile, așa cum este și utilizarea poziției dominante pentru a impune unilateral condiții furnizorilor. În același timp, această tehnică a marjei duble de profit – detaiștii se bucură de marje de profit considerabile nu numai de la cumpărători, datorită rambursărilor, ci și de la furnizori – ascunde marjele de profit comercial și contribuie la distorsionarea distribuției veniturilor din lanțul de aprovizionare cu alimente. Aceasta este o practică anticoncurențială prin faptul că le cere furnizorilor să se adapteze unor prețuri care au puțin de a face cu costurile de producție.

4.3.4. CESE este complet de acord cu îngrijorarea Comisiei cu privire la unele practici anticoncurențiale care pot perturba funcționarea lanțului alimentar. Legat de aceasta, pare clar că dezechilibrul de putere dintre producători, sectorul de prelucrare și detaiști necesită mai multă atenție. Concentrarea de putere în aval le conferă detaiștilor o poziție dominantă în raport cu producătorii și sectorul de prelucrare, permițând unele practici abuzive, de nedorit. Din această perspectivă, abordarea noastră cu privire la binele consumatorului ar trebui nu numai să se concentreze pe obținerea unor prețuri mai reduse pe termen scurt, dar și pe termen lung, luând în considerare atât efectele directe, cât și cele indirecte, pentru a preveni dificultățile financiare ale furnizorilor, lipsa inovației, reducerea numărului de opțiuni și chiar – pe termen lung – prețuri mai mari.

5. O foaie de parcurs pentru îmbunătățirea lanțului de aprovizionare cu alimente

5.1. Asigurarea unei distribuții corecte a remunerării fiecărei din verigile lanțului de aprovizionare cu alimente este o sarcină foarte complexă, multitudinea aspectelor sale necesitând interferența extinsă cu procesele de pe piață. Cu toate acestea, astfel de măsuri sunt indispensabile pentru îmbunătățirea, pe o bază reală, a competitivității alimentelor europene.

5.1.1. CESE salută eforturile Comisiei de a aduce transparența pe piață. O mai bună înțelegere a modului de funcționare a pieței și a rolului jucat de diferitele verigi din lanț va fi întotdeauna utilă. Este foarte important să se realizeze o analiză detaliată a acestui

lanț, astfel încât autoritățile să adopte măsurile corespunzătoare atunci când este necesar, dacă sunt deficiențe sau întreruperi în lanț. De aceea, CESE susține în totalitate planul de acțiune propus de Comisie în comunicarea sa și va colabora pe deplin la punerea în aplicare a acestuia.

Cu toate acestea, Comisia ar trebui să nu uite cum variază condițiile de la un sector la altul sau chiar de o țară la alta, motiv pentru care factorii care influențează procesul diferă și sunt mai degrabă dinamici decât statici.

Toate eforturile făcute de Comisie pentru a proiecta și pune în aplicare un instrument permanent de monitorizare a prețurilor la alimente și a distribuției venitului în cadrul lanțului ar trebui să se bazeze pe aceste realități și rezultatele ar trebui privite ca un punct de referință, mai degrabă decât ca un adevăr infailibil.

5.1.2. Lanțul de aprovizionare cu alimente poate deveni mai competitiv doar dacă există o cooperare mai strânsă în cadrul lanțului. Într-adevăr, însuși termenul de „lanț” sugerează că fiecare verigă cooperează doar cu verigile cu care se învecinează direct, în vreme ce eficiența reală poate fi asigurată dacă toate lucrează împreună, în interesul comun. În cazul în care credem cu adevărat că nevoile consumatorilor trebuie, prin produse, să determine condițiile în care funcționează lanțul de aprovizionare cu alimente, cei implicați în acest lanț trebuie să analizeze cu seriozitate lucrurile.

5.1.3. Uniunea Europeană trebuie să accepte că mulți dintre factorii luați în discuție în Comunicarea Comisiei nu pot fi abordați prin măsuri de politică concurențială. Armonizarea legislației din domeniul concurenței și cooperarea autorităților din domeniu pot fi eficiente doar în rezolvarea cazurilor convenționale de practici anticoncurențiale (de tipul cartelurilor sau al publicității înșelătoare). Experiența demonstrează că legea concurenței nu este un mijloc adecvat pentru rezolvarea situațiilor din Tabelul 1, din cauza relației complexe de interdependență a celor implicați. Influența anumitor lanțuri de vânzare cu amănuntul de pe piață nu justifică un răspuns din partea autorităților din domeniul concurenței, la nivel comunitar. Cu toate acestea, este semnificativ faptul că, din perspectiva furnizorului, dependența de detaiștii individuali și de centrele de achiziții a devenit un factor decisiv în supraviețuirea lor pe piață. Prin urmare, cooperarea dintre detaiști și furnizori a devenit unilaterală.

În același timp, sancțiunile mai drastice acordate pe baza legii concurenței ar putea avea efect în descurajarea practicilor care presupun inducerea în eroare a consumatorilor.

În următorii ani, munca de revizuire a protecției consumatorului va continua. Aceasta este legată de calitatea alimentelor care ajung pe piața unică din țările terțe datorită deschiderii pieței și de condițiile în care aceste alimente sunt produse. Printre altele, creșterea importurilor reflectă o concentrare pe prețuri și pe cheltuiala mai redusă pentru produsele alimentare. Cu toate acestea, acest lucru merge mână în mână cu creșterea riscului în termeni de siguranță alimentară și protecție a consumatorului redus, dat fiind că multe importuri provin din regiuni unde cultura producției alimentare se află la un nivel mult mai scăzut decât în Europa.

5.1.4. Nu prea se poate interveni în politicile comerciale ale detaiștilor. Cu toate acestea, ar trebui identificați toți pașii posibili pentru schimbarea centrului de atenție al politicilor comerciale ale detaiștilor de la reducerea prețurilor (sau, în unele cazuri, la atingerea celor mai scăzute prețuri). Acest centru de atenție trebuie să se constituie într-un răspuns pentru actuala distribuție dezechilibrată a veniturilor din cadrul lanțului de aprovizionare cu alimente, afectând totodată și atitudinea consumatorului.

5.1.5. Uniunea Europeană poate să acționeze eficient în vederea corectării disfuncționalităților din lanțul de aprovizionare cu alimente și să îl eficientizeze doar dacă poate obține informațiile necesare. O altă sarcină importantă a UE este să mărească gradul de conștientizare în rândul consumatorilor pentru ca aceștia să poată lua decizii în cunoștință de cauză. Consumatorii sunt cheia supraviețuirii și a dezvoltării durabile a agriculturii și industriei alimentare europene. Sensibilizarea consumatorilor din Europa ar putea ajuta la punerea în practică a unuia dintre principiile fundamentale ale Comunității, preferința pentru produsele comunitare – un principiu care a fost, inevitabil, marginalizat pe durata negocierilor GATT și OMC.

În proiectarea unui instrument de monitorizare, trebuie să includem stimulente pentru ca operatorii de pe piață să furnizeze sistemului informații demne de încredere. De exemplu, acest lucru

ar putea însemna controale fiscale, facilități fiscale și subvenții. Asigurarea transparenței pe baza voluntariatului nu reprezintă o opțiune realistă.

5.1.6. Pentru a atenua efectele negative ale speculei, trebuie avută în vedere posibilitatea unor pași de reglementare care să garanteze că sunt permise numai tranzacțiile de pe piețele bursiere sprijinite de garanții reale în bunuri, spre deosebire de practicile curente de piață, care permit ca fluxuri foarte limitate de bunuri să exercite o influență considerabilă asupra prețurilor de pe piață, ceea ce se traduce prin fluctuații de prețuri pe piața fizică.

5.1.7. Lanțurile mai scurte de aprovizionare cu alimente

Reducerea numărului de intermediari între producătorii agricoli și consumatori ar putea ajuta lanțul să funcționeze mai eficient. Urmând exemplul programelor de distribuție de lapte și fructe către copiii din școli, relațiile directe dintre producători și consumatori trebuie încurajate. Una dintre cele mai evidente modalități de a face acest lucru este încurajarea piețelor agricole tradiționale. Aceasta ar ajuta la conservarea stilului de viață rural, la păstrarea pe piață a fermelor mici și medii și, în plus, ar aduce numeroase alte beneficii.

Bruxelles, 5 noiembrie 2009

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI
